

Posudek školitele

prof. JUDr. Jiřího Jelínka, CSc., na disertační práci JUDr. Dity Řepkové

„Ochranné léčení a zabezpečovací detence“

I.

Téma, které doktorandka zpracovala ve své disertační práci, je společensky důležité, aktuální a zejména delší dobu neřešené. Jak autorka uvádí již v úvodu své práce, přinejmenším od roku 2014 se vedou v reakci na skutek nepříčetné pachatelky v roce 2014 odborné diskuse o nutnosti revize výkonu ochranného opatření, resp. vyhodnocení účelnosti zabezpečovací detence. Autorka disertační práce je trestní soudkyně, která má z hlediska své profese k problematice obou ochranných opatření blízko, a proto se rozhodla disertační práci na uvedené téma zpracovat. Mohla totiž při zpracování práce využít vlastních profesních zkušeností. Hlubší zkoumání obou ochranných opatření a jejich vzájemného vztahu je potřebné jak pro náležité teoretické objasnění, tak i pro praxi orgánů činných v trestním řízení.

II.

Jako základní výzkumnou otázku si doktorandka položila, zda aktuální právní úprava obou ochranných opatření ob stojí z hlediska zásady přiměřenosti i zásady subsidiarity zabezpečovací detence vůči ochrannému léčení. Z této základní otázky vychází další související otázka, a to zda existují obecné standardy užívané při rozhodování o uložení, změně či ukončení, případně propuštění z ochranného léčení, respektive při ukládání zabezpečovací detence. Předmětem jejího zkoumání dále byl vztah ochranného léčení a zabezpečovací detence. Činí tak proto, aby připravila takový rozbor problematiky, který by případně mohl být využit jako podklad pro případné legislativní změny.

Obsah předložené práce svědčí o tom, že vytčeného cíle se podařilo dosáhnout a disertační práce je vypracována na pěkné odborné i literární úrovni.

III.

K dosažení vytčených cílů se zvolila doktorandka adekvátní metody vědecké práce, zejména analýzu, syntézu, indukci, dedukci a metodu analytickou a komparativní. Na zpracování se pečlivě připravila studiem naší, ale zejména zahraniční literatury týkající se tématu. Práci zhodnocuje práce se zahraniční literaturou. Téma disertační práce není v české literatuře tak zevrubně zpracováno, jak by bylo potřeba, a proto její práce představují velmi žádoucí odborné zpracování.

S použitými literárními prameny pracovala korektně a kreativně.

Osnovu práce považuji za správnou, logickou, jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Obsah práce autorka rozdělila do pěti kapitol, ve kterých zpracovává téma komplexně, tj. včetně aspektů historických. Práce obsahuje velmi pěkný přehled historického vývoje podle předchozích právních úprav platných na území dnešní České republiky.

Na str. 54 a násl. disertační práce autorka cituje ze zprávy Veřejného ochránce práv z roku 2019 o údajných nedostacích při výkonu zabezpečovací detence. Bylo by žádoucí, kdyby k výtkám Veřejného ochránce práv zaujala vlastní stanovisko. Tehdejší ombudsmanka Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., navrhla mimo jiné dovybavit cely klientů vlastní výtvarnou tvorbou, používáním vlastního povlečení, pěstováním květin nebo chováním drobných domácích zvířat. Školitel každoročně v posledních sedmi, osmi letech pravidelně navštěvoval spolu s posluchači výběrového předmětu Rozhodnutí ve věcech trestních Ústav pro výkon zabezpečovací detence v Brně, Bohunicích a mohl se osobně seznámit s personálním složením klientů a důvody jejich pobytu, takže o reálnosti shora uvedených námětů má silné pochybnosti, a to nejen z důvodů bezpečnostních.

IV.

Disertační práce JUDr. Dity Řepkové vznikla v rámci doktorského studijního programu „Trestní právo, kriminologie, kriminalistika“ na katedře trestního práva. Doktorandka studovala v kombinované formě. Vzorně plnila své studijní povinnosti, včas a řádně komunikovala se školitelem.

V.

Klady i zápory disertační práce jistě uvedou oponenti. Z pohledu školitele doktoranda chci uvést jen několik poznámek k obsahu a významu práce. Chtěl bych především zdůraznit kvalitu četných reformních legislativních návrhů, které doktorandka uvádí v závěru práce. Možným tématem při ústní obhajobě může být kvalita terapeutického prostředí u zabezpečovací detence.

Doktorandka prokázala prací tvůrčí přístup, jeho práce je individuálním tvůrčím přínosem doktoranda pro právní vědu i praxi.

Disertační práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajoby disertační práce.

V Praze 19. 9. 2021

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
školitel doktorandky

